

Vec C-334/08

Európska komisia proti Talianskej republike

„Nesplnenie povinnosti členským štátom — Vlastné zdroje Únie — Odmietnutie poskytnúť Únii vlastné zdroje zodpovedajúce niektorým protiprávnym colným povoleniam — Vyššia moc — Podvodné konanie colných orgánov — Zodpovednosť členských štátov — Riadne zapísanie stanovených nárokov na samostatné účty“

Návrhy prednesené 15. apríla 2010 – generálna advokátka J. Kokott I - 6873

Rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 8. júla 2010 I - 6892

Abstrakt rozsudku

1. *Vlastné zdroje Európskych spoločenstiev — Zistenie a poskytnutie členskými štátmi*
[Nariadenie Rady č. 1150/2000, článok 17 ods. 1 a 2; rozhodnutie Rady 2000/597, článok 2 ods. 1 písm. a) a b) a článok 8 ods. 1]

2. *Vlastné zdroje Európskych spoločenstiev — Zistenie a poskytnutie členskými štátmi (Nariadenie Rady č. 1150/2000, článok 17 ods. 2)*
3. *Vlastné zdroje Európskych spoločenstiev — Zistenie a poskytnutie členskými štátmi (Nariadenie Rady č. 1150/2000, článok 17 ods. 2; rozhodnutie Rady 2000/597, článku 2 a 8)*
4. *Vlastné zdroje Európskych spoločenstiev — Zistenie a poskytnutie členskými štátmi [Nariadenie Rady č. 1150/2000, článok 6 ods. 3 písm. a) a b) a článok 17 ods. 2]*

1. Vlastné zdroje Únie uvedené v článku 2 ods. 1 písm. a) a b) rozhodnutia 2000/597 o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev vyberajú podľa článku 8 ods. 1 uvedeného rozhodnutia členské štáty, ktoré majú povinnosť poskytnúť tieto zdroje Komisii. Podľa článku 17 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1150/2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 94/728 o systéme vlastných zdrojov spoločenstiev, sú členské štáty povinné vykonať všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že čiastka zodpovedajúca nárokom stanoveným podľa článku 2 tohto nariadenia bude poskytnutá Komisii. Členské štáty sú oslobodené od tejto povinnosti iba v prípade, ak nemohli sumy vybrať v dôvodov vyššej moci alebo ak sa zistí,

že vyberanie je z dlhodobého hľadiska nemožné z dôvodov, ktoré im nemožno pripísať.

V tomto ohľade konanie akéhokoľvek štátneho orgánu tomuto štátu v zásade možno pripísať. Orgán zahŕňa akúkoľvek osobu alebo entitu, ktorá má toto postavenie podľa vnútroštátneho práva dotknutého členského štátu. Okolnosť, že svojím správaním taká osoba alebo entita, ktorá je oprávnená vykonávať právomoci orgánu verejnej správy a koná ako taká, porušuje zákon, prekračuje svoje právomoci či koná v rozpore s pokynmi

svojich nadriadených, tento záver nemôže vyvrátiť.

sa teda nemôže odvolávať na vyššiu moc, aby mohol byť zbavený povinnosti poskytnúť Komisii vlastné zdroje Únie.

(pozri body 34, 35, 39)

(pozri body 42, 46, 47, 49)

2. Pod pojmom vyššia moc uvedeným v článku 17 ods. 2 nariadenia č. 1150/2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 94/728 o systéme vlastných zdrojov spoločenstiev, treba rozumieť neobvyklé a nepredvídateľné okolnosti, ktorých dôsledkom nebolo možné zabrániť napriek vynaloženiu všetkej starostlivosti. Jedným zo základných prvkov pojmu vyššia moc je existencia okolnosti nezávislej od osoby, ktorá sa jej chce dovolávať, to znamená, že dôjde ku skutočnosti, ktorá nastane mimo sféry vplyvu tejto osoby.
3. Ak aj mala chyba colných orgánov členského štátu za následok, že vlastné zdroje Únie neboli vybraté, taká chyba nemôže spochybniť povinnosť dotknutého členského štátu zaplatiť zistené nároky, ako aj úroky z omeškania.

Za týchto okolností si členský štát, ktorý sa zdrží zistenia vzniku nároku Únie na vlastné zdroje a poskytnutia zodpovedajúcej čiastky Komisii bez toho, aby bola splnená jedna z podmienok stanovených v článku 17 ods. 2 nariadenia č. 1150/2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 94/728 o systéme vlastných zdrojov spoločenstiev, neplní povinnosti vyplývajúce z práva Únie, a najmä z článkov 2 a 8 rozhodnutia 2000/597 o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev.

Správanie colných úradníkov, ktorí vo výkone svojich funkcií vydali protiprávne povolenia, nemožno považovať za nezávislé od správneho orgánu, ku ktorému patria. Okrem toho sa nepreukázalo, že dôsledkom tohto správania pripísateľného členskému štátu sa nemohlo zabrániť napriek starostlivosti, ktorú mohol tento členský štát preukázať. Tento členský štát

(pozri body 50, 51)

4. Možnosť členských štátov byť oslobodené od povinnosti poskytnúť Komisii čiastky zodpovedajúce stanoveným nárokom vyžaduje nielen dodržanie podmienok uvedených v článku 17 ods. 2 zmeneného a doplneného nariadenia č. 1150/2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 94/728 o systéme vlastných zdrojov spoločenských, ale aj to, aby boli uvedené nároky riadne zapísané na účet B.

Článok 6 ods. 1 tohto nariadenia totiž stanovuje, že členské štáty musia viesť pre vlastné zdroje účtovníctvo v štátnej pokladnici alebo nimi určenom orgáne. Podľa odseku 3 písm. a) a b) toho istého článku sú členské štáty povinné zapísať na účet A nároky zistené v súlade s článkom 2 tohto nariadenia najneskôr v prvý pracovný deň po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bol nárok zistený, bez toho, aby bola dotknutá možnosť zapísať v rovnakej lehote na účet B zistené nároky, ktoré „ešte neboli vybrané“ a „nebola za ne poskytnutá zábezpeka“, ako aj nároky v prípade, že oprávnenosť zistených nárokov, „za ktoré sa poskytla zábezpeka, je namietaná a že

tieto čiastky sa po urovnaní sporov vyplývajúcich z takéhoto namietania môžu zmeniť“.

Zapísanie vlastných zdrojov na účet B tak odráža výnimočnú situáciu, ktorá sa vyznačuje skutočnosťou, že členské štáty môžu buď na základe článku 6 ods. 3 písm. b) nariadenia č. 1150/2000 neposkytnúť tieto nároky po ich stanovení Komisii, pretože doposiaľ neboli uhradené, alebo na základe článku 17 ods. 2 tohto nariadenia to nemusia urobiť, pokiaľ sa potvrdí, že uvedené nároky nemožno uhradiť z dôvodov vyššej moci alebo z iných dôvodov, ktoré im nemožno pripisovať.

Za týchto okolností, aby bolo možné mať prospech z takej výnimočnej situácie, je nevyhnutné, aby členské štáty vykonali zápis stanovených nárokov na účet B v súlade s právom Únie.

(pozri body 65, 66, 68, 69)